

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՎ

ՎԻՎ/144/2024

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ք. Երևան

22 հուլիսի 2024թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը, մասնակցությամբ Հանձնաժողովի անդամներ Մարիամ Գալստյանի, Արամայիս Փաշինյանի և Լիլիթ Ալեքսանյանի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), 2024 թվականի հուլիսի 22-ին քննելով Սյունիքի մարզի Տեղ համայնքի ղեկավար Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի նկատմամբ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ խախտման կապակցությամբ 2024 թվականի հուլիսի 4-ի թիվ ՎԻՎ/144/2024 որոշմամբ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը՝

ՊԱՐԶԵՑ

I. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթի նախապատմությունը.

1.1 Հանձնաժողովը, «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1.1-ին կետով սահմանված գործառույթների իրականացման շրջանակներում հիմք ընդունելով «Հետք Մեդիա Գործարան» լրատվամիջոցի՝ «Տեղի

գնումները՝ համայնքի ղեկավարի կնոջից, քեռուց ու քեռակնոջից» վերտառությամբ¹ և «Տեղի համայնքապետը 378 մլն դրամի պայմանագրեր է կնքել եղբոր ԱԶ-ի հետ» վերտառությամբ² հրապարակումները և ղեկավարվելով Օրենսգրքի 244.17-րդ հոդվածի 1-ին մասով, իրականացրել է հրապարակումներով ներկայացված տեղեկատվության հիման վրա վեր հանված Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով Սյունիքի մարզի Տեղ համայնքի ղեկավար Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի կողմից դրսևորված առերևույթ խախտմանն առնչվող նյութերի ուսումնասիրություն, որի արդյունքում պարզել է.

1.2 Իրականացված գնման գործընթացների արդյունքում Սյունիքի համայնքապետարանի՝ ի դեմս պատվիրատուի ղեկավար Դավիթ Ղուլունցի և վերջինիս հետ «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի իմաստով փոխկապակցված անձանց՝ Մարտունիկ Պողոսյանի բաժնեմասնակցությամբ «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ի միջև 2024 թվականի հունվարի 31-ին կնքվել է թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՊԶԲ-24/2 պայմանագիրը, իսկ վերջինիս և «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱԶ-ի միջև՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 7-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇԶԲ-23/11, 2024 թվականի հունվարի 31-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԲՀ-ԱՇԶԲ-24/01 և 2024 թվականի փետրվարի 23-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇԶԲ-24/02-2 պայմանագրերը: Նշված պայմանագրերի կնքմամբ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցն իր լիազորությունների շրջանակում կատարել է գործողություն, որն առերևույթ հանգեցրել է կամ կարող էր հանգեցնել շահերի բախման իրավիճակի առաջացման, մինչդեռ, որպես համայնքային քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձ այդ մասին «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված կարգով 10-օրյա ժամկետում գրավոր հայտարարություն չի ներկայացրել Հանձնաժողով՝ այդ կերպ թույլ տալով «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջի առերևույթ խախտում:

1.3 Հանձնաժողովի 2024 թվականի հուլիսի 4-ի թիվ ՎԻՎ/144/2024 որոշմամբ վերոնշյալ առերևույթ խախտման հիմքով հարուցվել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ:

¹ <https://mediafactory.am/our-products/tegh>

² <http://surl.li/umjyn>

1.4 Հանձնաժողովը 2024 թվականի հուլիսի 8-ին Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցին հասցեագրել է թիվ 01/2085-2024 ծանուցումը՝ Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով վարույթի մասնակցի կողմից դրսևորած առերևույթ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ՝ հրավիրելով ծանուցումն ստանալուն հաջորդող երրորդ օրը, ժամը՝ 15:30-ին վերջինիս ներկայությամբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու, իսկ յոթերորդ օրը, ժամը 15:30-ին՝ նշված առերևույթ իրավախախտման հիմքով կազմված արձանագրության և վերաբերելի նյութերի հիման վրա իրականացվող գործի քննությանը մասնակցելու:

1.5 Վարույթի շրջանակներում Մարտունիկ Արամի Պողոսյանի և Մելսիդա Արամի Պողոսյանի (Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի մոր) ազգակցական կապի վերաբերյալ տեղեկատվություն հայցելու նպատակով Հանձնաժողովի կողմից 2024 թվականի հուլիսի 9-ին թիվ 01/2094-2024 գրությամբ հարցում է կատարվել Արդարադատության նախարարության քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործակալությանը: Հարցմանն ի պատասխան՝ 2024 թվականի հուլիսի 11-ի թիվ /26.1/27392-2024 գրությամբ ստացվել է տեղեկատվություն՝ առ այն, որ Մարտունիկ Արամի Պողոսյանը և Մելսիդա Արամի Պողոսյանը (Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի մայրը) հանդիսանում են քույր և եղբայր:

1.6 2024 թվականի հուլիսի 12-ին Հանձնաժողով մուտքագրված թիվ 01-0554 գրությամբ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցը հայտնել է, որ անձամբ կներկայանա Հանձնաժողով 2024 թվականի հուլիսի 15-ին՝ ժամը 11:00-ին իր մասնակցությամբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու:

1.7 2024 թվականի հուլիսի 15-ին պատշաճ ծանուցված Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի մասնակցությամբ կազմվել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/338/24 արձանագրությունը՝ Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված առերևույթ իրավախախտման հատկանիշով:

1.8 2024 թվականի հուլիսի 19-ին Հանձնաժողով մուտքագրված թիվ Մ-3277-2024 գրությամբ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցը ներկայացրել է պարզաբանում, որով միաժամանակ միջնորդել է գործի քննությունը վարույթի մասնակցի բացակայությամբ իրականացնելու վերաբերյալ:

1.9 2024 թվականի հուլիսի 22-ին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/144/2024 գործի քննությունն իրականացվել է պատշաճ ծանուցված վարույթի մասնակցի բացակայությամբ, գործի քննությունը հետաձգելու միջնորդություն չի ներկայացվել:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշում ու պարզաբանումներ

Արձանագրված առերևույթ իրավախախտման առնչությամբ 2024 թվականի հուլիսի 19-ին Հանձնաժողով մուտքագրված թիվ 01-0574 գրությամբ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի կողմից ներկայացվել է պարզաբանում (այսուհետ՝ Պարզաբանում) առ այն, որ՝

2.1 ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՊՁԲ-24/2, ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇՁԲ-23/11, ՍՄՏՀ-ԲՀ-ԱՇՁԲ-24/01 և ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇՁԲ-24/02-2 ծածկագրերով հայտարարված մրցույթերին հրավերի պահանջներին համապատասխան սահմանված ժամկետում հայտ են ներկայացրել համապատասխանաբար «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ն և «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱԶ-ն և հայտարարվել ընտրված մասնակիցներ, որոնց հետ էլ կնքվել են ապրանքների և աշխատանքների ձեռքբերման պայմանագրեր:

2.2 Կայացել են մրցույթներ, որոնցում մասնակցել և հաղթող է ճանաչվել այլ ընկերություն, օրինակ՝ Խնածախ բնակավայրում խաղահրապարակի և ժամանցային կենտրոնի կառուցման աշխատանքների համար հայտարարված ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇՁԲ-23/03-2 ծածկագրով մրցույթին հաղթող է ճանաչվել «ԱՆԳՈՌ-ՇԻՆ» ՍՊԸ-ն, որի հետ կնքվել է պայմանագիր:

2.3 Հանդիսանալով սահմանամերձ և սահմանապահ համայնք, ոչ բոլոր կազմակերպություններն են պատրաստակամ մասնակցել գնման ընթացակարգերին և մատուցել ծառայություններ, լինում են դեպքեր, երբ գնման ընթացակարգերը չկայացած են հայտարարվում՝ մասնակից չլինելու պատճառով:

Վարույթի մասնակիցը, միաժամանակ, հայտնել է, որ չի կարող ներկայանալ գործի քննությանը:

III. Վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող փաստեր

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով թիվ ՎԻՎ/144/2024 գործում առկա նյութերը, կատարել է հանգամանքների քննություն և հաստատված է համարում, որ՝

3.1 Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի պաշտոնական կայքէջում հրապարակված տեղեկատվության համաձայն՝ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցը տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքների հիման վրա 2021 թվականի հոկտեմբերի 17-ին ստանձնել է Սյունիքի մարզի Տեղ համայնքի ղեկավարի պաշտոնը:

3.2 Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի կողմից 2024 թվականի մայիսի 31-ին ներկայացված «Պաշտոնատար անձի՝ 2023 թվականի գույքի, եկամուտների, ծախսերի և շահերի» տարեկան հայտարարագրում առկա տվյալների համաձայն՝ Մելսիդա Արամի Պողոսյանը հանդիսանում է Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի մայրը, իսկ Սասուն Արամայիսի Ղուլունցը՝ եղբայրը:

3.3 Արդարադատության նախարարության քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործակալության 2024 թվականի հուլիսի 11-ի թիվ /26.1/27392-2024 գրությամբ ստացված տեղեկատվության համաձայն՝ Մարտունիկ Արամի Պողոսյանը և Մելսիդա Արամի Պողոսյանը (Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի մայրը) հանդիսանում են քույր և եղբայր: Վերոնշյալից հետևում է, որ Մարտունիկ Արամի Պողոսյանը հանդիսանում է Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի մորեղբայրը:

3.4 Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի էլեկտրոնային միասնական գրանցամատյանում առկա տվյալների համաձայն՝ Մարտունիկ Արամի Պողոսյանը (Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի մորեղբայրը) 2014 թվականի հոկտեմբերի 31-ից հանդիսանում է «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊ Ընկերության (ՀՎՀՀ՝) 50% բաժնեմասի սեփականատերը:

3.5 Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի էլեկտրոնային միասնական գրանցամատյանում առկա տվյալների համաձայն՝ Սասուն Արամայիսի Ղուլունցը (Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի եղբայրը) 2018 թվականի

դեկտեմբերի 17-ից հաշվառվել է որպես «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱՁ (ՀՎՀՀ՝):

3.6 Գնումների armeps համակարգում կցված պայմանագրերի բացակայությամբ պայմանավորված՝ Հանձնաժողովի հարցմանն ի պատասխան՝ Տեղի համայնքապետարանի կողմից ներկայացված պայմանագրերի համաձայն՝ իրականացված գնման գործընթացների արդյունքում «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ի հետ 2024 թվականի հունվարի 31-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՊՁԲ-24/2, «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱՁ-ի հետ 2023 թվականի դեկտեմբերի 7-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇՁԲ-23/11, 2024 թվականի հունվարի 31-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԲՀ-ԱՇՁԲ-24/01, ինչպես նաև 2024 թվականի փետրվարի 23-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇՁԲ-24/02-2 ծածկագրերով կնքված պայմանագրերը ստորագրված են Տեղի համայնքապետարանի անունից որպես պատվիրատուի ղեկավար հանդես եկող համայնքի ղեկավար Դավիթ Ղուլունցի կողմից:

IV. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները

4.1 «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ օրենքի գործողությունը տարածվում է հանրային իշխանության մարմինների վրա, ինչպես նաև հանրային պաշտոններ և հանրային ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վրա: Օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հանրային պաշտոնը դասակարգվում է խմբերի՝ պետական և համայնքային: Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգավորման համաձայն՝ համայնքի ղեկավարի պաշտոնը հանդիսանում է **համայնքային քաղաքական պաշտոն**:

4.2 Օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ շահերի բախումն իրավիճակ է, երբ պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահերն ազդում են կամ կարող են ազդել վերջինիս պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա:

4.3 Նույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահը ներառում է որևէ արտոնություն իրեն կամ իր հետ փոխկապակցված անձանց, ինչպես նաև այն անձանց կամ կազմակերպություններին, որոնց հետ ինքը կամ իր հետ փոխկապակցված անձն ունի գործարար, քաղաքական կամ

այլ գործնական կամ անձնական հարաբերություններ: Գործարար հարաբերությունները ներառում են տնտեսական, տնտեսավարման կամ գործարքներից ծագող ցանկացած հարաբերություններ, որոնք հանգեցնում են կամ կարող են հանգեցնել օգուտների ստացման այդ հարաբերությունների մասնակիցների կամ նրանցից որևէ մեկի համար: Քաղաքական հարաբերությունները ներառում են որևէ կուսակցության մասնակցության կամ տվյալ կուսակցության այլ անդամների հետ ունեցած գործարար կամ այլ գործնական կամ անձնական կապի ուժով ծագող հարաբերությունները:

4.4 Նույն հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ **պաշտոն զբաղեցնող անձը պետք է խուսափի շահերի բախման իրավիճակի առաջացումից, ձեռնպահ մնա շահերի բախման իրավիճակում գործողություն (անգործություն) կատարելուց** կամ որոշում ընդունելուց, այդ թվում՝ որոշման կայացմանն ուղղված նախապատրաստական աշխատանքներին (փաստաթղթերի նախագծերի կազմում, քննարկումների կազմակերպում, որոշման վրա ազդեցություն ունեցող հանձնախմբերի ձևավորում և այլն) մասնակցելուց կամ այլ կերպ որոշման կայացման գործընթացին մասնակցելուց:

4.5 Նույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ եթե վերադաս կամ անմիջական ղեկավար ունեցող պաշտոն զբաղեցնող անձի կողմից կամ նրա մասնակցությամբ իր լիազորությունների շրջանակում գործողության կատարումը (անգործությունը) կամ որոշման ընդունումը կարող է հանգեցնել շահերի բախման իրավիճակի առաջացման, **ապա պաշտոն զբաղեցնող անձը պարտավոր է 10-օրյա ժամկետում** իր վերադաս անձին կամ անմիջական ղեկավարին ներկայացնել գրավոր հայտարարություն **շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին**, որը ենթակա է քննարկման անհապաղ:

4.6 Նույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ վերադաս կամ անմիջական ղեկավար չունեցող կամ **քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձը սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում պարտավոր է այդ մասին գրավոր հայտարարություն ներկայացնել Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով**, որն առաջարկում է ձեռնարկել իրավիճակի լուծմանն ուղղված քայլեր, այդ թվում՝ հանդես գալ կոնկրետ իրավիճակում շահերի առկայության մասին հայտարարությամբ:

4.7 Նույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ նախքան վերադասի կամ անմիջական ղեկավարի գրավոր համաձայնությունը կամ **Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի առաջարկությունն ստանալն անձը պետք է ձեռնպահ մնա հարցի վերաբերյալ գործողություն կատարելուց** կամ որոշում կայացնելուց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհապաղ գործողություն կատարելը կամ որոշում կայացնելը պայմանավորված է անձանց կյանքի, առողջության, իրավունքների, ազատությունների կամ օրինական շահերի, պետական անվտանգության, հասարակական կարգի, առողջության և բարոյականության պաշտպանության անհրաժեշտությամբ՝ այդ մասին տեղեկացնելով վարույթի մասնակիցներին, իր վերադասին կամ անմիջական ղեկավարին, իսկ վերադաս կամ անմիջական ղեկավար չունենալու դեպքում՝ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին:

4.8 Միևնույն ժամանակ Օրենքի նույն հոդվածի 11-րդ մասը կարգավորում է փոխկապակցված անձանց շրջանակը՝ սահմանելով, որ սույն օրենքի իմաստով փոխկապակցված անձինք են հանդիսանում պաշտոն զբաղեցնող **անձի հետ ազգակցական** և ոչ ազգակցական սերտ անձնական հարաբերություններ ունեցող անձինք, այդ թվում՝ համատեղ բնակվող անձինք, փաստացի խնամքի տակ գտնվող անձինք, ընդհանուր տնտեսական շահ ունեցող անձինք:

4.9 ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մայիսի 4-ի N 526-Ն որոշման հավելված 1-ով հաստատված է գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգը (**այսուհետ՝ Կարգ**), որի 4-րդ կետով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ գնման գործընթացը հետևյալ գործընթացների (գործառույթների) ամբողջությունն է՝ 1) գնումների պլանավորում, 2) գնման գործընթացի կազմակերպում (ներառյալ գնման առարկայի բնութագրերի հաստատումը), 3) **պայմանագրի կնքում**, 4) պայմանագրի կատարում և կառավարում, Կարգի 6-րդ կետի 1-ին ենթակետի «գ» պարբերության համաձայն՝ պատվիրատուի ղեկավարը՝ **տեղական ինքնակառավարման մարմիններում՝ համայնքի ղեկավարն է կամ վերջինիս կողմից լիազորված պաշտոնատար անձն է**, Կարգի 7-րդ կետի 2-րդ ենթակետի «ա» պարբերության համաձայն՝ **պատվիրատուի ղեկավարը**, ի թիվս այլ գործառույթների, **կնքում է պայմանագիրը**:

4.10 «Գնումների մասին» օրենքի 36-րդ հոդվածի համաձայն՝ պայմանագիր կնքվում է գնահատող հանձնաժողովի որոշման հիման վրա՝ պատվիրատուի կողմից:

4.11 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1.1-ին կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի գործառույթներից է՝ պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց (բացառությամբ պատգամավորի, դատավորի, Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի, դատախազի, քննիչի), համայնքների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Երևան համայնքի վարչական շրջանների ղեկավարների, նրանց տեղակալների պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարքագծի կանոնների, բացառությամբ նվերներ ընդունելու սահմանափակումների, և **շահերի բախման կարգավորումների պահպանմանը հետևելը:**

4.12 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.13 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.14 Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ նաև Օրենսգիրք) 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.15 Օրենսգրքի 244.17-րդ հոդվածի համաձայն՝ Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և վարչական տույժեր է նշանակում Հանձնաժողովը:

4.16 Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վերադաս կամ անմիջական ղեկավար չունեցող կամ **քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձի կողմից շահերի բախման իրավիճակի վերաբերյալ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին գրավոր հայտարարություն չներկայացնելը՝** առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափով:

4.17 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարճելու մասին:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

«Հանրային ծառայության մասին» օրենքով կարգավորվում են հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձի կողմից նույն օրենքով սահմանված դեպքերում շահերի բախման իրավիճակի վերաբերյալ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին գրավոր հայտարարություն ներկայացնելուն առնչվող իրավահարաբերությունները:

Օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանվում է «շահերի բախման իրավիճակի» հասկացությունը, որի համաձայն՝ սույն օրենքի իմաստով՝ շահերի բախումն իրավիճակ է, երբ պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահերն ազդում են կամ կարող են ազդել վերջինիս պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա: Միաժամանակ, նույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված դրույթով բացահայտված են «Պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահի» բովանդակային սահմանները:

Վերոնշյալ իրավակարգավորումների համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ Օրենքով սահմանված իմպերատիվ պահանջներն ապահովում են պաշտոնատար անձի մասնավոր շահի ինչպես հնարավոր, այնպես էլ փաստացի ազդեցության չեզոքացումը

վերջինիս պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա, որը կարող է դրսևորվել ինչպես որոշում կայացնելու, այնպես էլ գործողություն կատարելու արարքներում:

Սույն գործով Սյունիքի մարզի Տեղ համայնքի ղեկավար Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցը Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգավորումների համաձայն՝ հանդիսանում է համայնքային քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձ, ուստի, վերջինիս նկատմամբ կիրառելի են Օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված շահերի բախմանը վերաբերող իրավակարգավորումները:

Սույն գործում առկա փաստական տվյալների համաձայն՝ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցը, որպես պատվիրատուի ղեկավար (Սյունիքի մարզի Տեղ համայնքի ղեկավար) իր լիազորությունների շրջանակում համայնքի կարիքների համար պայմանագրեր է կնքել Օրենքի իմաստով իր հետ փոխկապակցված անձանց՝ մորեղբոր բաժնեմասնակցությամբ առևտրային կազմակերպության՝ «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ի և եղբոր՝ «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱԶ-ի հետ:

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է վարույթի մասնակցի՝ Պարզաբանմամբ ներկայացրած դիրքորոշումն առ այն, որ իրականացված գնման գործընթացներում հայտարարված մրցութերին հրավերի պահանջներին համապատասխան սահմանված ժամկետում հայտ են ներկայացրել համապատասխանաբար «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ն և «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱԶ-ն և հայտարարվել ընտրված մասնակիցներ, որոնց հետ էլ կնքվել են ապրանքների և աշխատանքների ձեռքբերման պայմանագրերը: Ուսումնասիրության առարկա է դարձել նաև այն հանգամանքը, որ սահմանամերձ և սահմանապահ համայնքներում ոչ բոլոր կազմակերպություններն են պատրաստակամ մասնակցել գնման ընթացակարգերին, մատուցել ծառայություններ, ինչով պայմանավորված՝ որոշ դեպքերում գնման ընթացակարգերը չկայացած են հայտարարվում՝ մասնակից չլինելու պատճառով, և վերոնշյալի առնչությամբ Հանձնաժողովն արձանագրում է հետևյալը.

Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեի կողմից սահմանված «Հանրային ծառայողների վարքագծի կանոնագրի» (այսուհետ՝ Վարքագծի կանոնագիրը) համաձայն՝ (R(2000)10 Հանձնարարական, ընդունված 106-րդ նստաշրջանի ընթացքում 2000 թվականի

մայիսի 11-ին, Հոդված 13) շահերի բախումն առաջանում է բոլոր այն դեպքերում, երբ պաշտոնատար անձի մոտ առկա է անձնական այնպիսի շահ, որը կարող է ազդել կամ թվում է, թե կարող է ազդել պաշտոնատար անձի պաշտոնական լիազորությունների անաչառ և օբյեկտիվ իրականացման վրա: Այս պարագայում անձնական շահը ենթադրում է առավելությունների կամ արտոնությունների ձևավորում իր անձի կամ իր ընտանիքի անդամների, մերձավոր ազգականների, ընկերների, անձանց կամ կազմակերպությունների համար, որոնց հետ պաշտոնատար անձն առնչություն ունի:

Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀԶԿ) Հանրային ծառայությունում շահերի բախման իրավիճակների կառավարման մասին ուղեցույցում շահերի բախումը բնութագրում է հետևյալ կերպ՝ շահերի բախումն ընդգրկում է հանրային ծառայողի մոտ հանրային պարտականությունների և մասնավոր շահերի կոնֆլիկտը, որտեղ հանրային ծառայողն ունի մասնավոր շահ, որը կարող է անտեղի ազդեցություն ունենալ հանրային ծառայողի պաշտոնական պարտականությունների իրագործման վրա: Եթե շահերի բախման իրավիճակները պատշաճորեն չնույնականացվեն և կառավարվեն, ապա դրանք կարող են լրջորեն վտանգել կազմակերպությունների բարեվարքությունը և հանգեցնել կոռուպցիայի ինչպես հանրային ոլորտում, այնպես էլ մասնավոր:

Եվրոպայի խորհրդի տեղական և տարածքային իշխանությունների կոնգրեսի «Շահերի բախումը տեղական և տարածքային մակարդակներում» հուշագրում սահմանվում են շահերի բախման քաղաքականության նպատակները և խնդիրները՝ նշելով, որ ընդհանուր առմամբ, շահերի բախման քաղաքականությունները չպետք է միայն լինեն շահերի բախման կանխարգելման գործիք: Դրանք պետք է նաև՝

- Մեծացնեն վստահությունը կառավարության նկատմամբ,
- Ցուցադրեն ընտրված ներկայացուցիչների և պաշտոնատար անձանց բարեվարքության բարձր մակարդակը,
- Կանխարգելեն շահերի բախման ի հայտ գալը, քանի որ պաշտոնական գործողությունները ենթակա կլինեն հանրային հսկողության,
- Պետական պաշտոնավարումից հետ պահեն այնպիսի անձանց, որոնց անձնական ֆինանսական միջոցները ենթակա չեն հանրային հսկողության,

- Հանրությանն ավելի մեծ հնարավորություն ընձեռեն պետական պաշտոնատար անձանց կատարողականի մասին դատելու՝ վերջինների արտաքին ֆինանսական շահերի լույսի ներքո:

Ոչ միայն Եվրոպայի Խորհրդի կողմից սահմանված Վարքագծի կանոնագիրքը, այլ նաև Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպությունը (ՏՀԶԿ) շահերի բախման հասկացության մեջ ընդգրկում են նաև հավանական և թվացյալ շահերի բախումը: Ըստ ՏՀԶԿ-ի մեկնաբանության՝ հավանական և թվացյալ շահերի բախումը ևս վտանգում է պաշտոնական որոշումների անաչառության նկատմամբ հանրային վստահությունը: Պաշտոնատար անձինք որոշումների կայացման ժամանակ պետք է հաշվի առնեն նաև հանրային ընկալումները: ՏՀԶԿ-ն առաջարկում է, որ հավանական և թվացյալ շահերի բախման դեպքերը ևս պետք է բացառվեն, որպեսզի նվազեցվեն պաշտոնատար անձի համբավի առնչությամբ այն ռիսկերը, որոնք կարող են վնասել անձի/համակարգի բարեվարքությանը (Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն, Հանրային ծառայությունում շահերի բախման կառավարում, գործիքակազմ 1):

ՏՀԶԿ-ն շահերի բախումը սահմանում է որպես հակասություն պաշտոնատար անձի մասնավոր շահի և պաշտոնական պարտականությունների միջև, որի պարագայում անձի մասնավոր շահը կարող է ոչ պատշաճ կերպով ազդել պաշտոնական պարտականությունների իրականացման վրա (ՏՀԶԿ Գործիքակազմ հանրային պետական ոլորտում շահերի բախման կառավարման վերաբերյալ, տե՛ս էջ 13):

Սույն վարույթի շրջանակներում գնումների armeps համակարգում առկա տվյալների ուսումնասիրմամբ պարզ է դառնում, որ քննարկվող գնման գործընթացներին մասնակցելու միակ հայտ ներկայացնողը եղել են համապատասխանաբար «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ն և «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱԶ-ն: Վերոնշյալի առնչությամբ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ նշված հանգամանքը, սակայն, պաշտոնատար անձին չի ազատում գնման գործընթացի ինքնուրույն փուլ հանդիսացող պայմանագրի կնքման գործընթացում շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին Հանձնաժողովին գրավոր հայտարարություն ներկայացնելու պարտավորությունից, որով ապահովվում է պաշտոնատար անձի՝ շահերի բախման իրավիճակից զերծ մնալու օրենսդրի կողմից կանխորոշված նպատակը:

Այսպես, Օրենքի 33-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորումների վերլուծությունից բխում է, որ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին հայտարարություն ներկայացնելու պարագայում անձը պետք է ձեռնպահ մնա հարցի վերաբերյալ գործողություն կատարելուց՝ բացառություն սահմանելով միայն այն դեպքերի համար, երբ անհապաղ գործողություն կատարելը կամ որոշում կայացնելը պայմանավորված է անձանց կյանքի, առողջության, իրավունքների, ազատությունների կամ օրինական շահերի, պետական անվտանգության, հասարակական կարգի, առողջության և բարոյականության պաշտպանության անհրաժեշտությամբ:

Վերլուծելով Օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասի իրավակարգավորումները՝ պարզ է դառնում, որ նշված իրավակարգավորմամբ նախատեսվում է շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին Հանձնաժողով հայտարարություն ներկայացնելու պարտականություն, որը չկատարելու համար վարչական պատասխանատվություն է նախատեսված Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով: Նշված դրույթով սահմանված զանցանքի օբյեկտիվ կողմը դրսևորվում է իրավասու մարմին հայտարարություն չներկայացնելու արարքով:

Վերոշարադրյալի հաշվառմամբ՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ իրականացված գնման ընթացակարգերի շրջանակներում պատվիրատուի և համապատասխանաբար «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ի, ինչպես նաև «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱԶ-ի միջև վկայակոչված պայմանագրերի կնքումն արդեն իսկ վկայում է այն մասին, որ գնման գործընթացներում միակ հայտ ներկայացրած և համապատասխան ընթացակարգով հաղթող ճանաչված կամ ընտրված մասնակից ճանաչվելու արդյունքում պայմանագրերի կնքման պահին համայնքի ղեկավարին հայտնի է եղել կնքման ենթակա պայմանագրերի կողմ հանդիսացող առևտրային կազմակերպության բաժնեմասնակցի և անհատ ձեռնարկատեր հանդիսացող անձի՝ իր հետ փոխկապակցվածության հանգամանքը:

Վկայակոչված հանգամանքով պայմանավորված՝ վարույթի մասնակիցը պարտավոր էր, իր պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա իր մասնավոր շահի ազդեցության չեզոքացում ապահովելու անհրաժեշտությունից ելնելով,

ձեռնպահ մնալ գործողություն կատարելուց, տվյալ պարագայում վկայակոչված պայմանագրերի կնքումից և Օրենքով սահմանված ժամկետում հայտարարություն ներկայացնել Հանձնաժողով: Մինչդեռ, վարույթի մասնակիցն օրենքով սահմանված ժամկետում ոչ միայն Հանձնաժողով չի ներկայացրել նշված հայտարարությունը, այլև, որպես պատվիրատուի ղեկավար, իր լիազորությունների շրջանակում, կատարել է գործողություն՝ կնքելով իր հետ փոխկապակցված անձի բաժնեմասնակցությամբ առևտրային կազմակերպության և պայմանագրի կողմ հանդիսացող անհատ ձեռնարկատիրոջ հետ պայմանագրեր՝ այդ կերպ հայտնվելով Օրենքի իմաստով շահերի բախման իրավիճակում:

Սույն գործով առկա փաստերի համադրման արդյունքում Հանձնաժողովն եզրահանգում է, որ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի կողմից իր պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարումն ապահովելու նպատակով չեն ձեռնարկվել օրենքով սահմանված համապատասխան գործողություններ շահերի բախման իրավիճակում չհայտնվելու կամ հնարավոր նման իրավիճակում հայտնվելու պարագայում օրենքով նախատեսված կանխարգելման ընթացակարգերով առաջնորդվելու ուղղությամբ:

Վերոշարադրյալի արդյունքում սույն գործով վարույթի մասնակցի կողմից խախտվել է Օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջը՝ շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին Հանձնաժողով հայտարարություն ներկայացնելու առնչությամբ, որի արդյունքում թույլ է տրվել Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը:

Հանձնաժողովը, անդրադառնալով վերոնշյալ իրավախախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցին, գտնում է, որ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել, արդյոք տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ էական է խախտման (արարքի) որակական կողմը:

Արարքի որակական կողմը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել՝ արդյոք արարքը կարող է պարունակել Օրենսգրքով սահմանված արարքի հատկանիշներ և այնպիսի էական վնաս չի պատճառել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանը, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը կդիտարկվի համաչափ:

Վերոշարադրյալից ելնելով՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի կողմից կատարված արարքը հանգեցնում է օրենքով պահպանվող շահերի՝ սույն դեպքում «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով ամրագրված՝ շահերի բախմանը վերաբերելի իրավահարաբերությունների բուն էության խաթարմանը՝ հաշվի առնելով այն, որ նշված պայմանագրերի կնքմամբ, պաշտոնատար անձը չի ներկայացրել գրավոր հայտարարություն Հանձնաժողովին, և, ըստ էության, ձեռնպահ չի մնացել գործողություն կատարելուց: Միաժամանակ, առկա չեն եղել նաև այն դեպքերը, երբ անհապաղ գործողություն կատարելը պայմանավորված է եղել անձանց կյանքի, առողջության, իրավունքների, ազատությունների կամ օրինական շահերի, պետական անվտանգության, հասարակական կարգի, առողջության և բարոյականության պաշտպանության անհրաժեշտությամբ: Ավելին, համայնքի ղեկավարը, որպես պատվիրատու, գնումների վերաբերյալ օրենսդրությամբ իրավասու է հանդես գալ նաև իազդրված անձի միջոցով (Կարգի 6-րդ կետ), մինչդեռ, վարույթի մասնակիցը, առնվազն պայմանագրերի կնքման փուլում, տեղյակ լինելով գնման գործընթացների արդյունքում հաղթող ճանաչված մասնակիցների հետ իր փոխկապակցվածության մասին, որևէ գործողություն չի ձեռնարկել շահերի բախման իրավիճակում չհայտնվելու ուղղությամբ:

Այսպիսով, Սյունիքի մարզի Տեղ համայնքի ղեկավար Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի հետ «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի իմաստով փոխկապակցված անձ Մարտունիկ Պողոսյանի բաժնեմասնակցությամբ «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ ԳԱԶ» ՍՊԸ-ի հետ իրականացված գնման գործընթացի արդյունքում 2024 թվականի հունվարի 31-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՊԶԲ-24/2 պայմանագրի և Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի հետ փոխկապակցված անձ «Սասուն Ղուլունց Արամայիսի» ԱԶ-ի հետ իրականացված գնման գործընթացի արդյունքում 2023 թվականի դեկտեմբերի 7-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇԶԲ-23/11, 2024 թվականի հունվարի 31-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԲՀ-ԱՇԶԲ-24/01, ինչպես նաև 2024 թվականի փետրվարի 23-ին թիվ ՍՄՏՀ-ԳՀ-ԱՇԶԲ-24/02-2 պայմանագրերի կնքմամբ Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցն իր լիազորությունների շրջանակում կատարել է գործողություն, որն առերևույթ հանգեցրել է կամ կարող էր հանգեցնել շահերի բախման իրավիճակի առաջացման, մինչդեռ, որպես քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձ «Հանրային ծառայության» մասին օրենքով սահմանված կարգով 10-օրյա ժամկետում շահերի

առկայության մասին գրավոր հայտարարություն չի ներկայացրել Հանձնաժողով՝ խախտելով օրենքով սահմանված շահերի բախմանը վերաբերելի իրավակարգավորումների պահանջը:

Ղեկավարվելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 22-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով, 26-րդ հոդվածով, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 244.17-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Սյունիքի մարզի Տեղ համայնքի ղեկավար Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցի նկատմամբ կիրառել վարչական տույժ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի՝ **300 000** (երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամի չափով:

2. Տուգանքը պետք է վճարվի իրավախախտողի կողմից գանձապետական 900005001335 «Իրավախախտումների համար կիրառվող վարչական տուգանքներ և պատժամիջոցներ» հաշվեհամարին՝ վճարման անդորրագրի «նպատակ» դաշտում **պարտադիր նշելով սույն որոշման համարը:**

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Դավիթ Արամայիսի Ղուլունցին այն սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

Հ Ա Ն Ձ Ն Ա Ք Ո Ղ Ո Վ Ի Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ Ի

Պ Ա Ր Տ Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ն Ե Ր Ը Կ Ա Տ Ա Ր Ո Ղ՝

Մ Ա Ր Ի Ա Մ Գ Ա Լ Ս Յ Ա Ն